



T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih: **09 Aralık 2025**

Sayı: **15449**

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

37525

Aşağıda belirtilen sorularımın, İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazını olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 08.12.2025

Av. Mahmut TAYAL
Şanlıurfa Milletvekili

Mardin, tarihsel ve kültürel yapısı gereği yoğun nüfus hareketliliği, iç ve dış göç, geri göç, etnik ve kültürel çeşitlilik, toplumsal uyum baskısı gibi birçok dinamiği aynı anda yaşayan bir ildir. Son yıllarda artan göç akımları; sosyo-ekonomik eşitsizlikleri derinleştirmiş, uyum süreçlerini zorlaştırmış, sosyal hizmetlerde kapasite sorunları yaratmış, toplumsal güvenlik açısından da ek riskler doğurmuştur.

Göçle gelen bireylerin istihdam, barınma, eğitim, sağlık ve psikososyal destek hizmetlerine erişimde yaşadığı sorunlar; hem bireysel refahı hem de toplumsal barışı olumsuz etkilemektedir. Bu nedenle Mardin'de göç yönetimi, uyum politikaları, entegrasyon hizmetleri ve sosyal hizmet kapasitesinin değerlendirilmesi kamu yararı açısından zorunludur.

Anayasa'nın 2'nci maddesi, devlete sosyal devlet ilkesinin gereği olarak sosyal bütünlüğü koruma ve eşitsizlikleri giderme yükümlülüğü getirir.

Anayasa'nın 5'inci maddesi, devletin kişilerin refahını, huzurunu ve güvenliğini sağlama ödevini tanımlar.

Anayasa'nın 10'uncu maddesi, etnik ve kültürel çeşitlilik içinde tüm vatandaşların kamu hizmetlerine eşit erişimini emreden eşitlik ilkesini düzenler.

Anayasa'nın 41'inci maddesi, ailenin korunmasını ve çocukların üstün yararını güvence altına alır.

Anayasa'nın 56'ncı maddesi, sağlıklı bir çevrede yaşama hakkı ile devletin sağlık ve sosyal hizmetleri planlama görevini düzenler.

Anayasa'nın 65'inci maddesi, sosyal ve ekonomik hizmetlerin planlı ve dengeli yürütülmesini zorunlu kılar.

Bu anayasal hükümler, devlete göç yönetimini şeffaf biçimde yürütme, sosyal uyumu güçlendirme, eşit kamu hizmeti sağlama, toplumsal barışı koruma ve sosyal hizmet kapasitesini artırma yönünde açık sorumluluklar yüklemektedir. Mardin'deki göç, entegrasyon, uyum ve sosyal hizmet eksiklikleri bu anayasal yükümlülüklerle bağdaşmamaktadır.

Bu bağlamda;

1. Mardin'e son 10 yıl içerisinde gerçekleşen: iç göç, dış göç, geri göç oranları nedir? Göç eden ve göç alan nüfusun demografik profili (yaş, cinsiyet, eğitim, hane yapısı) nedir?

2. Göçle gelen nüfusun entegrasyonu, sosyal uyumu, istihdamı ve barınmasına yönelik devlet tarafından yürütülen programlar nelerdir? Bu programlardan: kaç kişi yararlanmıştır? programların etkinliği ölçülmüş müdür?
3. Mardin'de sosyal hizmetlere erişimde yaşanan başlıca sorunlar nelerdir? Özellikle: sağlık, eğitim, barınma, çocuk ve aile destek hizmetleri, psikososyal destek alanlarında mevcut durum nedir? Bu hizmetlerin kapasite analizleri yapılmış mıdır?
4. Toplumsal barışı, sosyal uyumu, kültürel etkileşimi ve göçle gelen nüfusun entegrasyonunu güçlendirmek amacıyla hazırlanmış uzun vadeli bir strateji, eylem planı veya yerel uyum politikası bulunmakta mıdır? Varsa içerik, hedefler, uygulama takvimi ve bütçesi nedir?